

[Carsten Raft.]

deres Navn og Arbejde til den danske Sag, at under Valgkampagnen var hver Aften over hele Landsdelen Forsamlingshuse optaget af danske Møder, hvis Deltagere ofte blev skrevet op af den stedlige Borgmester eller andre Tyskere, at Titusinder i Byerne for Næsen af deres tyske Medborgere gik til danske Møder, og at Halvdelen af Forretningsfolkene i Flensborgs Hovedgader ved Opslag i Butiksvinduerne bekendte sig til den danske Sag.

Mon vi ikke heroppe skulde dæmpe vore nedsættende Udtalelser om Beregning og Konjunktur og Flæskepolitik og i Stedet for yde skyldig Hønnør for det Mod og den faste Vilje, som præger Mændene bag en Sag, der faar en saadan Tilslutning og kan præstere en saadan Offervilje! Valget den 13. Oktober var stærkt. Vi, der overværede Valgkampagnen med de Titusinders aabenlyse og frejdige Bekendelse, syntes, at denne paa sin Maade var meget stærkere end selve Valget, meget mere overbevisende, og gjorde klart, hvor stærk Bevægelsen er, og hvor fast en Vilje der ligger bag.

Og ligesom med Paastanden om Konjunkturbevægelsen er det med den stadigt gentagne Paastand, at den sydslesvigske Bevægelse er en ren Hjemstavnsbevægelse, en Selvstyreaktion og i Virkeligheden ikke siger paa en Genforening med Danmark. Det er rigtigt, at Omsvinget startede med Kravet om at komme fri af Preussen, og at man selvfølgelig ikke kan paavise, hvilken Rolle dette Motiv endnu spiller hist og her blandt Medlemmerne. Men det er langt mere væsentligt, at den sydslesvigske Bevægelses Program, dens Maalsætning, dens klart optrukne Linie, som følges af Lederne og Talerne, alle sammen uden Hensyn til, om de hører til den gamle eller den nye Kreds, og som Tilhængerne vindes paa, det er hverken Selvstyre eller Hjemstavns, det er Genforening med Danmark. Det er Dannebrog, der lyser op i Mødesalene i Kroerne, selv helt ned mod Slien, og det er Dragningen mod Danmark, der gennemtrænger alle Talerne.

Selvfølgelig er det ikke en Fædrelandskærlighed eller en Troskabsfølelse i den Forstand, som man møder det her i Danmark, det er nærmest en stærk og en stærkt motiveret Bekendelse til det danske Samfund og dets Idealer, hele Danmarks gennemførte og sejt fastholdte Demokrati, Danmarks vaagne og usvigelige Retsfølelse, den sociale Solidaritet, saadan som den er gennemført ved Lovgivningen og tiltraadt af alle Partier, det danske Folks selvfølgelige og sik-

rede Frihed, dets ærlige Fredsvilje og den Tryghed, som Tilværelsen i det anstændige danske Samfund giver dets Borgere — og alt dette stillet i Modsætning til det tyske System, som disse Mennesker er saa lede ved og er saa trætte af og er saa sikre paa aldrig bliver virkelig anderledes.

Naar man hører disse mange Taler med deres Bekendelse til det danske Samfund og dets Principper, kan man ikke lade være med at mindes en Tale, som det ærede Medlem Hr. Christmas Møller i Besættelsens første Tid holdt som Handelsminister ved Købestævnet i Fredericia. Men det var jo ogsaa dengang en Brydning mellem danske og tyske Samfundsprincipper. Rent bortset fra, hvad man nu i Tidernes Løb kan have haft at indvende imod det danske Samfund, kunde jeg alligevel ønske, at de, der i denne Sal for vor Generations Vedkommende har en stor Del af Æren for dets Udformning og Opbygning, havde haft Lejlighed til at høre disse Taler, som paa et fremmed Sprog, men sikkert og sagkyndigt, med Erfaringer fra et langt Livs Lidelser, kaarede de Samfundsprincipper, som vi dog alle sammen trods alle Uoverensstemmelser tror paa, og som det danske Folk stod fast sammen, om ved Besættelsen. Og til denne princippolitiske og realpolitiske Bekendelse følger sig dernede en næsten sentimental Hyldest til det danske Sind, til hele vor Maade at være paa og at tænke paa, som for den, der lytter, uvilkaarligt fører Tankerne hen paa det gamle Ord: Er end Blodet nok saa tyndt, er det dog tykkere end Vand. Med de Folk, som i Morgen ventes valgt til Ledelse i Sydslesvigsk Forening, er der ingen Grund til at vente Ændring af den Linie. Og personlig kunde jeg heller ikke ude blandt Medlemmerne spore noget Tegn paa Ønsker i den Retning. Naar Danmark blev hyldet, eller naar Gæster fra Kongeriget blev budt velkommen, var Bifaldet demonstrativt stærkt baade i de store Sale i Byerne og i Krosalene paa Landet.

Ud over Beskyldningen for Konjunkturpolitik og uren Maalsætning er det, ligesom der nu og da er en vis Tilbøjelighed til at se paa Bevægelsen dernede som en Smule tilfældig, mindre værdig og ilde anset. Det er forkert. Dens Organisation er meget stærk, med Kontorer over hele Landsdelen og Tillidsmænd overalt, hvor Mennesker bor. I Flensborg og Slesvig behersker den Billedet helt. Dens Ledere og Talere er dygtige og trænede Folk. Der er iblandt dem baade erfarne Politikere, ledende Erhvervsfolk, Embedsmænd og Akademikere, som ellers altid